

ABONAMENTUL:

Pe un an 120 Lei
Pe jumătate 60 Lei
Pe o săptămână 3 Lei

ROMÂNUL

REDACȚIA
și
ADMINISTRAȚIA
ARAD,
Str Horia No. 2
[Clubul Partidului
Național-Tărănesc]

Organ al Partidului Național Tărănesc Arad

Curmarea neregulilor administrative

Sub trecuta guvernare liberală județul Arad a fost în așa fel gospodărit, încât nu a fost comună în care notarii și funcționarii primăriei, să nu și fi făcut de cap. Sub oblăduirea părintească a domnilor dela prefectura de județ și a intervențiilor făcute de advocații regimului liberal, s'au putut săvârși și ascunde toate nelegiuirile pe care stăpânii satelor notarii și oamenii lor, le faceau pe pielea țărănilor și în dauna fondurilor strănse din dările poporului.

Până la venirea la guvern a partidului național-tărănesc condus de Iuliu Maniu, nimic nu se putea descoperi din potlogăriile celor ce domneau fără teamă peste satele noastre. Nu putem zice că nu se găsească în cuprinsul județului și notari și funcționari cinstiți, și cari să respecte legea. Dar au fost și de aceia cari în puterea, că sunt susținuți ca partizani ai partidului liberal și-au permis toate blăstămașiile. Și în cazul când vre-o anchetă venită dela Prefectura de județ le descoperea isprăvile, le era de ajuns să fugă la un biscaș de al partidului liberal, să ia de la el 10-20 mii de lei și totul se aranja de minune, iar cele dovedite cădeau toate ballă.

În felul acesta a fost gospodărit județul nostru până la venirea la cârmă a partidului național-tărănesc. Cum au trecut alegerile pentru parlament și lucrurile s'au liniștit pentru a se începe munca rodnică. D. prefect de județ a și dispus să se cerceteze și să se pună în rând toată treburile comunelor. În felul acesta a ascultat toate plângerile țărănimii și s'a interesat de toate nelegiuirile ce i s'au făcut acesteia în cei zece ani dela unire.

Rezultatul acestei rândueli a dat roade neașteptate. Astfel s'a dovedit că în foarte multe comune, notărașii asemuieră banii statului cu banii lor din buzunar. Ba încă mai mâncașeră și banii ce se cuveneau văduvelor de războiu ca pensii. Alții trecuseră zeci de mii de lei ca cheltuieli imaginare și mânuiău banii storși din truda țărănilor după placul lor și fără să țină socoteală de legea contabilității statului, care spune pentru ce să se cheltuiască banii încasați dela popor.

După cele descoperite, d. prefect al județului în baza constatărilor făcute de anchetele întreprinse, s'a vă-

zut nevoit să suspende până acuma aproape 15 notari din diferite comune, cari s'au făcut vinovați de asemenea potlogării.

Astfel a fost suspendat pentru abuzuri notarul Codreanu din comuna Seleuș, care a mâncat banul statului și a avut îndrăzneală fără pic de milă să cheltuiască pentru el, banii ce se cuveneau ca pensii văduvelor de războiu din acea comună.

Notarul Teby Barna din comuna Regele Carol, a defraudat suma de 100,000 lei din banii comunei. Pentru această ispravă el a și fost distituit.

Notarii din Vârșand, Zimand, Nădab, Zărând și alte multe comune, au vrut aceiași soartă, adică au fost suspendați, pentru că au făcut ce au avut cu banii comunelor, crezând că astăzi sunt la putere tot liberalii care le tolerau toate aceste blăstămași.

Notarul Albici din Micălaca a condus în așa fel oficiul, încât a fa-

cut ca se dispară până și registrele. Astfel, că nimeni să nu-i poată afla isprava pe care făcut-o. Totuși ancheta i-a descoperit fraudele și l-a propus pentru suspendare, lucru ce s'a și întâmplat.

Notarul din Sântana a fost suspendat pentru că a trecut suma de 27,000 lei ca cheltuieli, pentru întreținerea judecătorilor cari au condus alegerile.

Dar isprăvile acestor funcționari administrativi sunt multe. În orice caz actualul guvern le-a venit de cap. Cinstea și legalitatea care sunt devizele ce stau înscrise pe steagul guvernului Iuliu Maniu, se vor aplica cu toată tăria și satele noastre care au fost atâta vreme umilite, vor și ii ca a sosit cu adevărat vremea când cinstea și legalitatea nu mai sunt două vorbe goale, ci o realitate adevărată.

Țărăniile noastre să aibă încredere în actualul guvern și în oamenii săi, căci încet încet, totul se va reface în țara această, care a fost jecmănită timp de zece ani.

Bine ați venit!

Salutul nostru pentru membri congresului internațional de agricultură sosiți la Arad.

Orașul și județul Arad rare ori are ocaziunea să vadă aci într'un oraș de frontieră oaspeți atât de distinși. Suntem fericiți că suntem onorați de demnitarii vieții economice ai marelor state și ne bucurăm că județului nostru i s'a rezervat această cinste de a fi vizitat de ei. Apreciind însemnătatea acestei vizite și conduși fiind de sentimentele cele mai afectuoase pentru oaspeții noștri, îi salutăm cu căldură nădejduind că cele două zile, de 14 și 15 Iunie, cât avem onoarea să-i vedem în mijlocul nostru, vor face dovada unui real progres al vieții noastre economice la frontiera de Vest. Va fi pentru oaspeții noștri această vizită un prilej de a ne cunoaște pentru a duce de știre țării lor, a căror reprezentanți sunt că în orașul și județul Arad s'au convins de o viață economică și culturală românească în plină ascensiune și va fi pentru noi un indemn și o prețioasă încurajare la continuarea operei de înaintare și de intensificare a muncii pentru realizarea păcii și progresului mondial. Gospodăriile noastre românești, munca și înțelepciunea țărănilor noștri vor fi un argument puternic și o cheazășie a existenței noastre ca națiune, cu rădăcini în veacurile apuse. Vor fi și o reală dovadă a creditului nostru moral și material.

Salutăm prezența iubiților noștri oaspeți și suntem mândri că îi putem vedea în mijlocul nostru. Îi primim între noi cu ospitalitatea neîntrecută a Românilui și dorim ca această manifestațiune sufle-

tească să le fie o nouă dovadă de sinceritatea ce le o păstrăm.

Fie această vizită prilejul cunoașterii sentimentelor noastre de prietenie păstrată cu încredere pentru statele din toate colțurile globului și a intențiunii noastre de a colabora prin muncă reală la opera mare a păcii mondiale și de întărire a raporturilor economice între state.

Ne simțim măguliți putând vedea și cunoaște pe acești vrednici bărbați cari ne-au onorat cu prezența lor la Arad și nădăjduim că cunoscându-ne și ei, nu-și vor uita de noi și ne vor fi ca în trecut, prieteni neînduplecabili în timpuri când existența și integritatea națiunii noastre va cere sacrificii. Fie convinși acești marcânți reprezentanți ai vieții economice că toată suflarea românească a acestui județ va păstra pentru dânși și pentru statele reprezentate prin ei admirația și prietenia adevărată însoțită de entuziasmul ce ne identifică cu glorioșii noștri strămoși.

Și cu acest prilej avem numai o singură dorință: să se vestească lumii aceea ce reprezintă țara noastră cu bogățiile ei naturale și poporul ei muncitor și pașnic și să dea de știre că noi voim pace cu toate popoarele și vrem să fim zidari cu hărnicie în realizarea progresului umanității.

Așa vrem și numai această dorință o avem.

Românul.

BULETINUL AGRICOL

Camerei de Agricultură a Județului Arad.

Prețurile cerealelor pe piața din Arad la 7 Iunie.

Grâu	---	Lei 640—650.—	per 100 kgr.
Porumb	---	690—700.—	" " "
Orz	---	670—680.—	" " "
Ovăș	---	680—700.—	" " "

Prețul vitelor pe piața din Arad la 7 Iun.

Vite	---	Lei 15—22	per kgr. în viață
Viței	---	34—36	"
Porci	---	40—52	"

Prețul nutrețului pentru vite pe piața din Arad la 7 Iunie.

Fân	---	180—	per 100 kgr.
Trifoi lucernă	---	160—	"
Paie	---	60—	"

Starea semănăturilor.

Semănăturile se prezintă bine. Am avut ploii desc și abundente astfel că pe unele locuri a suferit fânul cosit din cauza umezelei neașteptate.

N. P.

Apicultura.

Camera a predat în aceasta săptămână dlui părinte V. Bulz din Gurahonț 5 coșnițe sistem Dadantblatt împreună cu faguri cu tot pentru a fi distribuite între agricultorii mai de seamă din acel notariat pentru folosință în mod gratuit pe o durată de 5 ani, până când se va putea constata

chiar și de cei chemați dacă aceste sisteme corespunde sau nu în viața practică.

Totodată a dat pentru folosință și o presă de faguri care va putea să o folosească la pregătirea fagurilor necesari, care vor avea lipsă apiculturilor.

Di părinte V. Bulz a avut bunavoința de a-și lua asupra sa sarcina de a îndeplini tuturor recerșilor referitor la îndrumările de specialitate necesare apiculturilor din aceea regiune informând totodată și Camera din timp în timp despre situația stupăritului din aceea parte a județului.

Apicultorii din apropierea Gurahonțului sunt rugați a-se adresa în orice chestiune de specialitate Dlui părinte V. Bulz unde vor primi informațiunile necesare.

Tot asemenea a dat Camera în săptămâna trecută comunei Sălăjeni un ajutor de Lei 5200 pentru cumpărarea unui tauț de care comuna avea lipsă.

Activitatea Camerei pentru dezvoltarea Pomiculturei.

În primăvara anului crt. o serie de primării ne-a urmărit glasul sfătuitor, referitor la reînființarea școalelor de pomi comunale, cari desfundate cu prelucrate fiind la timp au fost sădite cu pueți diferiți obținuți în mod gratuit dela Camera de Agricultură. Distribuția s-a făcut pe baza cererilor ce ne-au sosit după cum urmează:

	Peri.	Meri	Frăgari.	Mirabolana.	Mahaleb
Comunei Sagul	---	200	200	200	200
" Zădărlac	---	150	150	150	150
" Sâmbăteni	---	200	400	100	100
" Cuvin	---	40	60	20	20
" Ghioroc	---	150	150	100	100
" Sântana	200	300	400	400	400
" Sicula	---	100	100	100	100
" Satu-Nou	---	150	300	250	250
" Turnu	---	150	200	200	200
" Adea	---	100	50	---	---
" Livada	---	250	200	150	100
" Curtici	---	200	200	200	200
" Dorobanți	---	50	50	50	50
" Wiesenhardt	---	30	100	---	---
" Simandul de sus.	---	200	300	200	200
" Păiușeni	---	200	50	150	150
" Chișindia	---	100	100	100	100
" Tipar	---	200	1000	---	---
" Radna	100	100	100	100	100
" Agriș	200	200	---	---	---
" Olari	200	200	200	200	200
" Odvoș	100	100	---	100	100
" Vârșend	---	150	400	100	150
" Pâncota	500	500	---	---	---
" Vărădia de M.	200	200	200	200	200
" Adea	110	---	---	---	---
" Bătuța	70	70	---	70	70
" Ghioroc	150	---	---	---	---
" Dud	200	200	200	200	200
" Radna	300	100	---	---	---
D-lui Pepineriei Iosășel	400	700	---	100	100
Comunei Curtici	400	200	200	200	200
" Sâmbăteni	900	300	300	200	300
" Siria	400	600	---	200	500
D-lui Pepin. Arad	---	---	---	500	100
Pt. Pepineria din Arad	2000	8905	---	9000	5000
Total gen.	6420	15295	5610	13540	9540

Pentru introducerea soiurilor nobile de pomi în județ, Camera a distribuit în primăvara anului crt. următoarele cantități de pomi fructiferi:

La plasa Sebiș 1136 buc. în valoare de Lei 34.080. La plasa Radna 1550 buc. în valoare de Lei 46.500. La Notariat Gurahonț 1550 buc. în valoare de Lei 54.500. La Hălmațiu 1500 buc. în valoare de Lei 49.600. La Notariat Vârșurile 1100 buc. în valoare de Lei 35.200. Restul județului 1800 buc. în valoare de lei 74.240.

În plasele la Radna, Sebiș și Hălmațiu au fost distribuiți pomii cu prețul redus de Lei 15 per bucată, iar în restul județului dela 30—50 Lei per bucată franco gara de destinație.

Camera are în comuna Murășel o mică

pepinerie de pomi unde a altoit anul trecut 20.000 buc. pomi și anume: pruni, peri, vișini, cireși și mai ales meri. În anul crt. a obținut în arendă dela Stat în comuna Socodor o grădină pomologică de 13 jugh. cad. unde a sădit în primăvară 26.000 pueți ce urmează să fie altoiți în decursul verii acesteia.

Rămâne deci ca mai ales primăriile și școalele din Plasele Hălmațiu, Radna, Sebiș și Târnova să prezente un mai viu interes pentru reînființarea, respectiv înființarea de școli pomologice comunale cu penenții primiți în mod gratuit dela Cameră.

Camera la rândul ei desbete și cu micii pomicultori ai acestor plase posibilitatea de a înființa unele școli de pomi particulare, cu subvenția și controla ei, urmărind bineînțeles scopul de a dispune întotdeauna de numărul

suficient de altoi potrivite pentru satisfacerea tuturor cererilor ce ni se vor prezenta din întreg județul și mai ales din plățile pomicole unde se vor forma apoi livele complete de pomi fructiferi.

Rectificare.

În numărul din 2. I. crt. s-a strecurat greșeală, întrucât în loc de boală de antrax la vite din comuna Pleșcuța, pentru care am dat mandat serovaccinului s-a introdus boala gură și unghii. Vă rugăm, a lua la cunoștință și a corege.

Direcțiune

Din viața muncitorilor de păduri.

În apropierea comunei Tâlmaci Sibiu se află de mulți ani o întreprindere de tăiat de păduri și de cherestea numită «Feltrinelli». Această firmă angajază câțiva mii de muncitori, poate la tăiatul copacilor poate la fașionarea lemnului tăiat. Majoritatea a muncitorilor sunt români din județele Someș, Sălaj, Maramurăș, Sibiu altele sunt în număr mai puțin și unghieni însă acestea lucrează numai la fabrica cherestea, lucru mai ușor decât acela de tăiat de păduri nenorociții de muncitori majoritate lucrează iarna pe gerul cel groaznic trăgânduși degerături grave și reumatisme dese și periculoase.

Funcționarii firmei Feltrinelli sunt străini, românul n-are loc în țara lui și schimb toate întreprinderile străine își aduc și își angajază funcționari străini sfidând astfel legile acestei țări. Când se releva această stare de lucruri prin jurnalele românești atunci zărele minoritare țipă ca mamele de șerpe că au fost demascate machiașurile întreprinderilor străine.

Un muncitor care lucrează la tăiatul copacilor pe ger, pe ploaie, abia câștigă puțin muncă grea 150 Lei la zi, pe cari îi lasă în întreprindere, întreprinderea le vinde tăiatul de păine cu 13 lei 50 bani kg. slămina pe care cu 90 Lei kilogramul, la un kilogram slămină 200 grame e sare. În păduri adorm în colțurile la fabrica de cherestea au dormitoare comune, femeile cu bărbați dorm pe scânduri deoarece pat pentru soltele nu le dă societatea «Feltrinelli». Se protejază concubinajul. Se întâmplă des că femeile nasc în aceste dormitoare comune pe nește pae cumpărate de ele, stări animalice cari le convine stărilor, cari formează societatea «Feltrinelli» deoarece numai așa pot exploata țărânul mâin și acum în România Mare.

Nu s-au gândit directorii dela această întreprindere ca să pună un bordeiu la dispoziție pentru acestea nenorocite de femei care nu nasc în prezenta atâtor bărbați străini.

Unde este spiritul de umanitate de care le place acestor străini să vorbească atunci când își revendecă drepturi pe cari nu pot avea nefiind în regulă cu pașapoartele.

Atragem atențiunea dlui ministru al muncii asupra acestor stări deplorabile și dănuesc la întreprinderea de mai sus. Odată rugăm pe dl ministru de finanțe să done o cercetare atât la fabrica «Feltrinelli» cât și la fabrica Melzwoter din Tâlmaci pentru a se stabili cum s-au făcut impozitele la aceste firme.

CINEMATOGRAFUL ELISABETA.

Dela 24
**Cazul fiului Noszty
cu Maria Tóth**

Reprezentările încep la orele 5, 7 și 9

**Citiți și răspândiți
ziarul „Românul”**

Desvelirea busturilor lui A. D. Xenopol și Coșbuc

Orașul nostru și-a îmbrăcat haina de sărbătoare Duminică trecută, spre a preamări în memoria a doi cărturari: unul născut pe pământul Ardealului, iar celălalt în Iașii Moldovei.

În fața frumoasei clădiri a „Palatului Cultural”, două bronzuri eternizează chipurile lui A. D. Xenopol și Gh. Coșbuc, doi frați, unul de dincolo de Carpați, iar altul de dincoace.

Parastasul

Comitetul care a organizat serbările desvelirii busturilor celor doi mari români a ținut ca aceiași zi să se officieze la ambele biserici românești din orașul nostru câte un parastas pentru odihna sufletelor celor doi cărturari.

În catedrala greco-catolică slujba religioasă a fost oficiată la ora 11 de către episcopul dr. Gr. Comșa înconjurat de clerul episcopal. Au luat parte reprezentanții autorităților civile și militare.

D. Dr. Botiș, rectorul „Academiei teologice” din Arad a vorbit despre personalitățile proeminente ale sărbătoritorilor de azi.

În biserica greco-catolică s'a oficiat de asemenea un serviciu religios de către protopopul I. Pop. Și aci autoritățile au fost reprezentate.

Aspectul orașului

Orașul a fost frumos pavoazat. Prețutindeni falfăe drapeluri tricolore. Pe scările „Palatului cultural” s'a ridicat o tribună de pe care au vorbit delegații diferitelor instituții.

Clerul ambelor biserici românești are în frunte pe episcopul dr. Gr. Comșa.

Din asistență notăm pe d-nii Voicu-Nițescu ministru Ardealului, Ștefan Ciceo-Pop președintele Camerei, prof. Bogdan Duică, d-na Coșbuc, general Iovanovici, reprezentanții autorităților și ai societăților culturale minoritare.

Cuvântările

După oficierea slujbelor divine, primul a luat cuvântul episcopul dr. Gr. Comșa. Episcopul spune că biserica ortodoxă se bucură că prin persoana sa, a putut sfîinți monumentele înălțate la Arad, în memoria marilor gânditori și marilor români Gh. Coșbuc și A. D. Xenopol. Geniul lui Coșbuc s'a înfiripat în undele tulumului de tămăc și'n licărirea hămănișilor de ceară din biserica satului său natal, unde tatăl lui, părintele Sebastian, era preot. Episcopul Comșa analizează poezia lui Coșbuc și relevă sufletul religios închis în ea.

Apoi episcopul Comșa vorbește despre viața și opera marelui istoric A. D. Xenopol, care prin testament și-a dăruit vasta sa bibliotecă orașului Arad, pentru ca în acest oraș românesc de graniță, biblioteca Xenopol să fie un focar de lumină românească. Episcopul scoate în evidență patriotismul înalt și lumina, cunoștințele vaste și creatoare din opera lui Xenopol.

În numele guvernului ia cuvântul d. Voicu-Nițescu, ministru Ardealului. D-sa felicită pe cei cari au avut fericita inspirație de a înălța la Arad monumente lui Xenopol și Gh. Coșbuc. D. Nițescu se ocupă de scrierile celor doi comemorați și subliniază marea contribuție adusă de scrierile lui Coșbuc și A. D. Xenopol la opera la realizare a unității naționale. În numele guvernului d-sa aduce omagii familiilor celor doi mari români, memoriei cărora, smerit, se închină.

D. profesor Bogdan Ionescu, decanul Academiei de drept din Oradea, spune că nu se putea o mai bună alegere a locului unde să ne închinăm aceluia care viața întreagă și-au jertfit-o pentru dovedirea și apărarea drepturilor românilor în toate ținuturile locuite de ei.

Face o biografie amănunțită a lui Xenopol. Relevă renumele și prestigiul european pe care le avea marele nostru istoric și amintește de opera filozofică a acestuia.

Se ocupă apoi de poezia lui Coșbuc. Analizează și insistă asupra înrăuririi pe care scrisul lui Coșbuc l'a avut asupra poeziei românești. Opera lui Coșbuc e considerabilă, pe cât e de mare, pe atât e de cunoscută și de apreciată.

D. profesor G. Bogdan Duica, membru al Academiei Române, în numele Universității din Cluj, rostește o scurtă cuvântare prin care aduce omagii memoriei lui Xenopol și lui Gh. Coșbuc. D-sa își încheie cuvântarea spunând: „Am venit din Cluj să invidiez Aradul fiindcă are statuile lui Xenopol și Coșbuc. Acolo așa ceva noi nu avem încă. Arădianii să fie mândrii că prin ei și în felul lor pot spori duhul românesc, pe aici. Păziți-i, făliți-vă cu ei, fiți apostolii gândurilor lor!”

Mai aduc omagii memoriei celor doi comemorați d-nii dr. Gh. Preda în numele asociației culturale „Astra”, Ascaniu Crișan în numele „Ligii culturale” și prof. Paulian în numele Ateneului Popolar în T. Severin.

Banchetul

La ora 1 după amiază a avut loc în sala restaurantului „Crucea Albă” un banchet la care au tostat: episcopul Gr. Comșa, d. dr. Ștefan Ciceo-Pop, Grigorevici, etc.

Festivități

La ora 5 d. a. a avut loc în sala Palatului cultural un festival artistic, la care s'a recitat din Coșbuc și s'a citit din Xenopol. De asemenea s'a conferențiat despre operele amândouă.

La ora 9 seara a avut loc în sala teatrului orașenesc o reprezentație de gală. S'a reprezentat de către teatrul de Vest piesa „Ultimul Vlăstar”, episod dramatic din viața moșilor.

Noul guvern englez

După alegerile generale din Anglia, guvernul conservator a căzut. Regele a în sărcinat pe d. Macdonald șeful partidului muncitoresc să formeze noul guvern, a cărui lista e următoarea:

Președinte de consiliu, James Ramsay Macdonald;

Externe, Arthur Henderson;

Finante, Snowden;

Deținătorul sigiliului de stat, I. H. Thomas;

Ministru dominionurilor, Sidney Webs;

Lordul consiliului de stat, lord Parmour;

Ministru de justiție, Sankey;

Internele, Clines;

Ministru de război, Asham;

Aeronautică, Thomson;

Subsecretar de stat al Indiilor, colnel Wedgewood;

Muncă, d-ra Bontfield;

Sănătate, Arthur Greenvout;

Agricultură, Noël Buxton;

Instrucție și comerț, Wiliam Graham;

Subsecretarul de stat al Scoției, Wiliams

Adamson;

Primul comisar al lucrărilor publice, George Landsbury.

Stenograf, Dactilograf

sau dactilografă se cauta la întreprindere serioasă. Ofertele scrise cu mână la Ad. ministratia sub „AIDEMA”

Starea depozitului de remonță din Somosches Jud. Arad.

Ineu. Nu departe de orașelul nostru la o distanță de cinsprezece-douăzeci de km. se află instalat în comuna Somosches un Depozit de Remonță al Ministerului de Război.

După doi ani de zile am avut ocazie să îl revăz din nou acest depozit. Cu multă bunăvoință mi-sa îngăduit să vizitez toate dependințele care în timpul acela nu erau făcute.

LA PUSTA.

Trei km. departe de castelul și locuințele d-nilor ofițeri se găsește așa zisă „pusta” unde sunt făcute trei mari grajduri, în stilul cel mai modern și în care se pot adăposti peste 300 remonți, hrana, curățenia și covoarele, care sunt făcute din paie, și așternute pe mijlocul manejului, își face impresia că te afli într-un „sanatoriu” ci nu în grajd de cai.

Depozitul se află pe o întindere de 700 jugăre cadastrale, care sunt date în parte la țărani de le lucrează iară restul îl muncesc soldații disponibili.

Efectivul este de 150 soldați care sunt împărțiți fiestecare la serviciile lor afară de cei 20 copii de trupă orfani, care sunt între 12—16 ani, parte din ei care nu au făcut clasele primare, sunt trimiși la cursuri iară după ceia învață călăritul și peste câțiva ani va eși uni dintre cei mai buni reangajați.

Atât în dormitoare copiii, cât și în ale soldaților, domnește cea mai perfectă ordine și curățenie.

Farmacia cu medicamente în abundență pentru cai și cancelaria la fel, care îți dă un aspect de laborator din cele mai moderne, atară de aceasta se mai află și un grajd anume amenajat pentru cai, care sunt bolnavi și suspecți.

Aprovizionare cu furaje pe teren, sunt multe și la un an de criză, se poate avea din belșug.

Aparate de gimnastică, diferite obstacole pentru dresatul remonților și manejuri se flă îndeajuns.

Semănăturile de fânețe artificială cu multă pricepere sunt făcute.

Soldații sunt cât se poate bine îmbrăcați și hrăniți din abundență, de patru ori pe săptămână li-se dă carne, iar în celelalte zile mâncare de legume din abundență, prin faptul că depozitul are o frumoasă grădină de zarzavaturi și din cauza ploilor căzute până acum sau făcut din belșug.

LA SAT.

În curtea castelului se mai află și ateliere de: croitorie, cizmărie, curclari, armurărie, potcovărie și lemnărie unde pe lângă cei patru maeștri sunt repartizați și trei patru reangajați să învețe meserii.

O brutărie aparte unde se coace zilnic pâine pentru cei 150 soldați, reangajați și ofițeri este făcută de către un soldat de rând care după trei ani, eșe meseriaș brutar (și ducându-se în sat la el își deschide brutărie câștigându-și pâinea în mod mai ușor.

Magazia cu efecte în abundență și numai noi am putut constata, aceasta din cauza că meseriași care sunt, dau un real ajutor reparându-le încontinuu pe cele vechi.

Infirmieria de oameni dă impresia, unui cuib de sănătate și foarte bună rânduială, medicamente și instrumente chirurgicale îndeajuns.

Clădirile bine îngrijite și bine întreținute, iară altele din «pusta» și, «castel» își face impresia că te găsești într-un adevărat parc, pe tot locul fiind plantați numai arbori.

O deosebită impresie mi-a făcut corpul reangajaților văzând disciplina și atenția pe care o dau față de superiori lor, la fel și soldații.

Zilele aceasta a fost în inspecție dl. Gen. din cele constatate voi cita un pasaj: „acum doi ani când am vizitat acest depozit nu aș fi crezut că s-ar putea găsi așa de îmbunătățiri care sau făcut observ că se muncește cu multă râvnă, și în special dl. căpitan Caprea-

nu Ajutor de Comandant. Cu ocazia clasării căilor, la acest depozit aceiași bună rânduală, gospodărie, educație îngrijire ce am constatat de câțiva ani, datorită bunei conducerii muncii și râvnei cu care se lucrează—depozitul este încontinuu progres.

A adus mulțumiri comandantului, aj. com., ofițerilor și trupei.

Personal am dedus că cu o conducere superioară a dlui Colonel Dengel și datorită energiei dlui căpitan ajutor de comandant Capreanu, fiind ajutat de dl locotenent Diagonescu, a dl locotenent medic Valeriu Bacruban și a dl medic veterinar Stefan Atanasiu s'a putut ajunge aici și fiind dat acest depozit, ca exemplu pe întreaga țară cu toate că nu avem decât patru.

Ar fi bine dacă Ministerul de Război va putea înjgheba aici o crescătorie dând produse din diferite rase de cai.

GEORGES.

Inșușinare.

Fostii voluntari cari nu au fost luați pe tabloul de improprietărire și ca urmare n'au primit pământ sunt rugați a face apel cu ocazia improprietăririi definitive care apel îl vor înainta comisiei de ocol pentru reforma agrară, care face improprietărire. 4

Președintele Depărțământului Arad.

Copii vienezi la Arad.

Comunitatea populară germano-șvabească din Arad, ne roagă să anunțăm că și în anul acesta, ca și în anii trecuți, vor sosi cu un tren special la Arad în ziua de 2 Iulie cor. școlarii vienezi, trimiși de societatea germanilor bănățeni din Viena.

Familiiile care sunt dispuse a primi la ele pe lunile de vară să găzduiască dintre acești copii, sunt rugate a anunța aceasta cât mai curând la Biroul Regional al Partidului germano-șvabesc din Str. Cloșca 2. Arad, telefon 5-21.

Tratativele dela Viena s'au întrerupt

D. Carol Davila, șeful delegației românești, care tartează la Viena cu delegația maghiară în chestiunea optanților unguri, a sosit Sâmbătă în Capitală.

Sâmbătă seara d. Carol Davilla a fost primit în audiență de d. ministru de externe Mironescu, căruia i-a raportat asupra stadiului tratativelor, iar în cursul zilei de ieri d. Davilla a luat contact cu d. Iuliu Maniu, care a ținut să dea personal noi instrucțiuni șefului delegației române. Davilla plecat apoi la Viena, unde va expune, în ședința conferinței ké delegații maghiari, punctul de vedere românesc.

Adunarea Generală extraordinară a Soc. An. Industriale Arad-Brad

convocată pe ziua de 7 Iunie 1929 orele 3 p. m. neputându-se ține din cauza incapacității de a decide s'a amânat pe ziua de 21 Iunie 1929 orele 3. p. m. cu aceiași ordine de zi. Direcțiunea Soc. An. Industriale Arad-Brad.

Băile ȘIMAY

Bae de înot și de soare

deschis pentru temei Marți toată ziua și Vineri d. a. pentru bărbați liber în fiecare zi înainte de amiază cu excepția zicelor de duminică și Marți

STRANDUL deschis

Lunea și Joia între orele 5-8 m. p.

Direcțiunea băilor

APOLLO

Dela 15

Sylvia

Cu LYANE HAID

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

Societatea anonimă forestieră din Toplița fostă Zenta-Roșcani.

Convocare.

Dnii acționarilor ai societății anonime forestiere din Toplița fostă Zenta-Roșcani sunt convocați în adunare generală pentru ziua de 28 Iunie 1929, ora 12 jumătate din zi, în localul societății Arad, Strada Eminescu Nr 17.

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă a consiliului de administrație și raportul cenzorilor asupra gestiunii 1928 aprobarea bilanțului împărțirea profitului net.

2. Descărcarea consiliului de administrație și a cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1928.

3. Alegerea a 9 membri în consiliul de administrație.

4. Alegerea a 4 cenzori și un censorsupleant și fixarea indemnității acestora.

Pentru a lua parte la adunarea generală dnii acționari sunt rugați de a depune acțiunile lor până la 25 Iunie a. c. la casieria întreprinderii sau la Casa de Păstrare generală din Arad, Bul. Regina Maria Nr. 13.

Consiliul de administrație.

Primăria comunei Cuied, No. 597-1929.

CONCURS.

Primăria comunei Cuied deschide concurs pentru complectarea postului de casier comunal, precum și a postului de moașă comunală.

Salarul lunar al caseierului e: 500 Lei, iar al moașei e: 250 Lei lunar.

Ceririle ajustate cu actele recerute ni se vor înainta până la data de 15 Iulie 1929.

Cuied, la 7 Iunie 1929.

Primăria.

Faceți abonamente la ziarul „Românul“

Comitetul școlar din com. Talpoș, jud. Arad.

PUBLICAȚIUNE DE LICITAȚIE

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 25 Iunie 1929 se va ține licitație publică pentru furnizarea a 60 m3 lemne de foc, cer, calitate primă.

Licităția se va ține în conformitate cu dispozițiile legii contabilității publice, cu oferte închise și sigilate, pe cari concurenții le vor înainta comitetului școlar până la termenul licitației.

Talpoș, la 1 Iunie 1929.

Comitetul școlar.

CINEMA URANIA

Dela 15

Mulțumită cânelui

Cu RIN-TIN-TIN

și REINTOARCEREA

Rep. incepe la orele 5, 7 și 9

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

În baza recerării se vor vinde, în sarcina, cheltuiala și riscul debitorilor tardivi în plată, la (17) șaptesprezece Iunie anul curent, după masă la ora (4) patru în biroul și cu intervenția notarului public Dr. Eugen Beleş, Arad, Str. Brătianu 2. — mobile, unelte, mașinării, materiale cu prețul de strigare de 460.000 Lei aceleia care va oferi mai mult eventual și sub prețul de strigare.

Amatorii au să depună 10% a prețului de strigare ca vadiu în mâinile notarului public înaintea începerii licitației.

Condițiunile de licitație sunt depuse în biroul notarial Dr. Eugen Beleş, iar obiectele se pot vedea în fiecare zi de lucru după masă între orele 2-6 aici în Arad, Str. Oituz 48.

Arad, la 10 Iunie 1929.

Notariatul cercual Moroda, No. 373-1929.

PUBLICAȚIUNEA

Primăria comunei Moroda și Iermata publică licitație pe ziua de 30 Iunie pentru următoarele:

1. La orele 8 și jum. pentru furnizarea înășipului și petrișului necesar drumurilor comunale.

2. La oarele 9 a. m. pentru furnizarea hranei animalelor de reproducție pe anul 1929.

3. La orele 9 și jum. pentru reparațiuni mărunte la edificiile proprietatea comunei.

4. La oarele 10 pentru reparații și procurare de mobilier în birourile primăriei.

5. La oarele 10 și jum. pentru furnituri de birou și imprimare pe anul 1929.

Condițiunile de licitație se pot vedea la primărie în timpul oarelor oficioase.

În caz de lipsă de oferte, licitația se va repeta la 30 Iulie.

Moroda, la 1 Iunie 1929.

Primăria.

ROMANIA

Comitetul Școlar Județean Arad, No. 1421-1929.

Convocare.

În conformitate cu dispozițiunile Art. 76. din Regulamentul pentru aplicarea Decretului-Lege, privitor la organizarea Comitetului școlare, de pe lângă școlile primare și în baza hotărârei Comitetului școlar județean, adusă în ședința ținută la 30 Mai a. c. convocăm adunarea generală școlară județeană pe Duminică la 30 Iunie 1929 ora 10 în sala mare a Prefecturii județului Arad.

ORDINEA DE ZI:

1. Darea de seamă a secretarului despre activitatea și gestiunea comitetului școlar județean în cursul anilor precedenți și despre activitatea comitetelor școlare rurale.

2. Fixarea contribuțiilor la cari vor fi impuse comitetetele școlare rurale, pentru formarea veniturilor comitetului școlar județean.

3. Aprobarea mijloacelor pentru comitetetele școlare rurale, cari n'au mijloace suficiente.

4. Propuneri și interpelări. Propunerea secretarului comitetului școlar județean, referitor la modificarea prescrielilor în Art. 72 din Regulament, pentru alegerea președintelui la Comitetul școlar județean.

5. Alegerea membrilor în comitetul școlar județean, dintre delegații membrilor comitetelor școlare rurale, pe timp de 3 ani, în locul Dnilor Petru Lupas și Lazăr Ionescu, a căror amndat a expirat.

Toți delegații comitetelor școlare rurale, cari sunt încredințați conform Art. 17., punctul 7 din Regulament, vor aduce cu sine actul justificativ, referitor la delegare.

Arad, la 30. Mai 1929.

Prefect: Dr. MARSIEU (ss) Secretar: V. SPATARIU (ss)

NB. Interpelările se vor înainta Comitet. școl. jud. cu 3 zile înainte de adunare.

Notariatul cercual Cuied, No. 598-929.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 15 Iulie 1929 orele 9 se va ține licitație publică în biroul notariatului Cuied cu oferte scrise, închise și sigilate în conformitate cu Art. 72. și un mătorii din legea contabilității publice pentru furnizarea unei mașini de scris.

Caetul de sarcini se poate vedea zilnic în biroul notariatului sub durată oarelor oficioase.

Amatorii vor depune deodată cu înaintarea ofertei și o garanță de 10%.

Cuied, la 7 Iunie 1929.

Notar: A. Sirca.